

Abonamentele

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., $\frac{1}{4}$ an 2 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună
mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., $\frac{1}{4}$ an 3 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

$\frac{1}{4}$ an 10 fr., $\frac{1}{2}$ an 20 fr., 1 an 40 fr.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

Insertiunile

Un șir garmond prima dată 7 cr.,
a doua oară 6 cr., a treia oară 5 cr.,
și timbru de 30 cr.

Redacțiunea și Administrațiunea:
Sibiu, strada Cispădiei Nr. 3.

Se prenumerează și la poste și librării.

Un număr costă 5 cr.

Epistole nefrancate nu se primesc.
Manuscripte nu se înapoiază.

Sibiu, 9 Noemvrie st. v.

De un timp încoace opiniunea publică maghiară este cu deosebire preocupată de cestiunea resolvării conflictului dintre noi și Maghiari, și abia trece zi, fără-ca într'unul ori într'altul dintre diarele maghiare să se discute cestiunea aceasta.

Una dintre datoriile noastre e, să fim pe cetitorii nostri în curent asupra ideilor ce se emit în această discuțiune, și fim prea mult să ne împlinim această datorie. De sigur însă am merge prea departe, dacă am lua notiță despre toate manifestările ivite prin diarele maghiare. Mai ales diarele din provincie, abunoadă cele din Cluj, foarte adese-ori publică în materia aceasta articole, pe care tactul literar cere să le trecem cu vederea, ear' tactul politic să le ascundem, pe cât se poate. Chiar și în aceste diare se publică însă câte un articol, care poate să fie luat drept punct de plecare pentru o discuțiune serioasă și urmată în termeni cuviincioși. Sînt aproape totdeauna articole eșite din peana vre-unui om mai bine crescut, care s'ar simți jignit, dacă l'am pune în rîndul colegilor nostri maghiari din provincie.

Cînd se publică vre-un asemenea articol prin vre-un diar maghiar din provincie, cetitorii nostri ne trag luarea aminte asupra lui și primim de obicei mai multe exemplare din numerii, în care se află publicate.

Sîntem foarte simțitori față cu această atențiune, nu ne vom încumeta însă a o lua drept un fel de interesare particulară, care ne privește pe noi; este numai o dovadă, că publicul nostru se preocupă de cestiunile publice și ține să ne deie direcțiunea, în care voiesce să discutăm. Primind dar' totdeauna discuțiunea, cînd e vorba de articole, asupra cărora cetitori de ai nostri au creșut de cuviință a ne trage luarea aminte.

Astfel am primit cu posta de ieri mai multe exemplare din numărul 268 al diarului „Kolozsvári Közlöny“, un diar, care și altfel ne vine regulat și cu care discutăm câte-odată, nu pentru-că am găsi poate în coloanele lui mai multă serioșitate ori un ton mai urban ca în ale celorlalte diare maghiare din Cluj, ci pentru-că este organul autorizat al cercurilor guvernamentale aici în Ardeal, și nu e vina noastră, dacă aceste cercuri nu pot să fie reprezentate decât așa, cum le reprezintă „Kolozsvári Közlöny“.

Și găsim în adevăr în numărul, ce ni s'a trimis, un articol, căruia ar pute să i-se deie multă importanță, dacă n'ar fi publicat în coloanele unui diar, care nu are decât importanța de a servi drept canal de scurgere pentru tot ceea-ce în „Nemzet“ nu se poate dice.

Dar' și această importanță e destul de mare.

Organul din Cluj al guvernului dă cestiunii naționalității formularea preconisată de cercurile guvernamentale și in-

dică și soluțiunea, pe care aceste cercuri vor să i-o deie.

Se poate, e chiar foarte probabil, că „Nemzet“, strîns în chingi, ar fi gata să nege, că așa înțelege guvernul cestiunea națională și așa voiesce să o rescolve, cum ni se spune în „Kolozsvári Közlöny“: noi însă n'avem să ne ținem de „Nemzet“, ci de gura mai slobodă a însărcinaților dela Cluj.

Diarul clujan ne spune fără de încungiu, că soluțiunea preconisată de Baroanul Eötvös e greșită, și că resolvarea dată cestiunii naționalității prin legea pentru naționalități e mai rea ca însuși rîndul, pe care era menită a-l înlătura.

Sîntem si noi de părere, că așa numita „lege pentru naționalități“ este cu desăvîrșire rea. Noi însă putem să o dîcem aceasta, fiindcă sîntem „cea mai credincioasă opozițiune a Maiestății Sale Regelui Ungariei“ și cerem fără de rezervă modificarea acestei legi potrivit cu interesele noastre legitime.

Cu totul altfel se presentă însă lucrul, cînd un organ guvernamental ne spune, că este rea legea, pe care corpurile legiuitoare au votat-o, Regele a sancționat-o și guvernul este angajat a o aplica.

Deci, dacă guvernul a deosebit această legea, atunci n'are decât să o abroage și să creeze alta mai bună în locul ei: așa se face în țerile constituționale, așa se procedează între oamenii de bună credință.

Cine îl împedecă pe guvernul nostru de a o face aceasta?

Dieta? Nu! — Casa magnaților? Nu! — Opiniunea publică maghiară? Nu! — Noi, opozițiunea antimaghiară? — Mai ales nu!

Toți sîntem de acord cu guvernul, că este cu desăvîrșire rea legea aceasta, că ea nu a resoltat, ci mai vîrtos a accentuat conflictele dintre deosebitele elemente ce constituiesc statul ungar și numai împrennă îl pot susține.

Nu abroagă guvernul legea, pentru-că scie tot atât de bine, ba chiar mai bine ca noi, că Monarhul nostru, Rege fie, Împărat fie, n'are să sancționeze nici odată legea, cu care națiunea maghiară ar voi să înlocuiască pe cea ași în vigoare.

Legea pentru naționalități este pactul încheiat între Coroană și elementele ce constituiesc regatul ungar: nu de bună voia a propus-o guvernul Ungariei, nu de bună voia au votat-o corpurile legiuitoare, ci în virtutea unui angagement luat față cu Coroana, care voia să i-asigureze alipirea noastră scutindu-ne față cu omnipotența maghiară.

Noi, care nu sîntem Maghiari, o scim aceasta, și facem totdeauna multă deosebire între guvern și Coroană, între statul ungar și monarhie.

Bunele intențiuni ale Coroanei, pe care le vedem exprimate în legea pentru naționalități, au fost zădărnice prin formularea echivocă și prin aplicarea cu rea credință a legii. Resolvarea intenționată

prin această lege era bună și potrivită cu adevăratele interese ale statului ungar, rîndul e numai în reaua credință, cu care se aplică legea.

Cu toate aceste, chiar și astfel aplicată, legea pentru naționalități îi supără pe Maghiari.

De ce? — pentru-că ei nu mai vor să susțină actualul stat.

Care e finea tendențelor naționale? — întreabă oficiosul din Cluj.

Răspuns:

Statul cu o singură limbă și o singură naționalitate.

Cultivarea și conservarea limbei și a obiceiurilor naționale nu sînt decât mijloace spre acest scop final, și s'a dovedit, că este o închipuire deșăartă, de a crede că este cu puțință a opri prin concesiuni pe vre-o națiune la jumătate de drum în nisuițele ei spre acest scop. Din contră concesiunile privitoare la vieța de stat măresc numai apetiturile asupra statului, dau numai puncte de razim, din care poate să urmeze lupta cu mai mult succes.

Care va să dîcă scopul este, nu conservarea actualului stat ungar poliglot, ci crearea unui stat cu o singură limbă și o singură naționalitate.

Cum însă se poate ajunge aici?

Trebuie, — dice oficiosul clujan, — să le luăm naționalității chiar și cea mai palidă speranță, că tendențele lor vor pute să se împlinească, dacă statul, ca atare, nici în orgaismul seu, nici în instituțiunile sale, nici odată și nici într'un fel de împregiurări nu recunoaște naționalități.

Da! însă naționalitățile există și sînt recunoscute printr'o lege, ele au o pozițiune bine definită în statul ungar.

Că guvernul nu respectează această pozițiune a lor și că ele însăși nu au știut încă să se afirme în ea, aceste sînt lucruri, care ne privesc pe noi, cei de aici de acasă: Coroana se află de facto și de jure pusă în fața unui stat ungar poliglot și nu poate consimți cu abrogarea legii, prin care se accentuează acest caracter poliglot al statului.

Căci în ziua, în care ar consimți, noi sîntem în naintea lui Dumnezeu și a lumii deslegați de toate datoriile, și aceasta n'o vom nici noi și nici Coroana nu o va fi voind.

Este o nebunie de a voi să ne iee cineva speranța, că aspirațiunile noastre legitime se vor realiza vre-odată, că ne vom descuragia, vom renunța în cele din urmă la lupta pentru accentuarea caracterului poliglot al statului ungar. Ilusiunea aceasta pot să i-o facă Maghiarii față cu Sașii, față cu Rutenii, chiar față cu Germanii în genere: noi Români înse, aproape trei milioane de oameni, masse compacte aședate în cele mai scutite pozițiuni, la hotare, într'un stat relativ mic, slăbit de disensiuni interne și ruinat aproape prin o rea administrațiune, noi nu putem renunța, e o imposibilitate psihică ceea-ce se cere dela noi. Ar trebui să fim biruiți în mai multe rînduri și decimați în lupte sângeroase, pentru-ca să încetăm a mai stărui să avem aici pe pămîntul acesta administrațiunea noastră românească, ju-

decătoriile noastre romănesci și cea mai deplină libertate în școală, în biserică și în genere în chivernisirea aședămintelor noastre culturale, — striviți ar trebui să fim, pentru-ca să ne împăcăm cu gîndul, că noi luptăm cu miserii în vreme-ce guvernul face din visteria comună un lux nebunesc pentru aședămintele de cultură ale Maghiarilor.

Ear' învinși n'am fost încă, striviți n'am fost încă; și de aceea, Maghiarii vîd cu ochii, că noi, nu ne descuragiam de loc, ci mai vîrtos ne îmbărbătam și din zi în zi mai cu îndrăzneală ne afirmăm, mai uniți sîntem între noi și mai neîmpăcați accentuăm necesitatea creării unui *modus vivendi* suportabil pentru toți.

Înțelegem, că le vine greu concetățenilor nostri maghiari să între la învoeală cu noi, — dar', — și aceasta e ceea-ce ne încuragiază, — forța împregiurărilor îi va silii mai curînd ori mai tîrziu, foarte în curînd poate, să i-dee silința de a ne căștiga, pentru-ca să nu ne aibă dușmani, căci noi — găsim și alți aliași, numai dacă voim să-i căutăm.

Revistă politică.

perială din Germania prin un discurs, rostit în numele împăratului decătră ministrul de stat Bötticher. Discursul reflectează la reforma dărilor de zăhar și pune în perspectivă o reformă a dării de vinars, unele proiecte privitoare la extinderea asigurării în casuri de accidenții la funcționari, soldați, lucrători dela forestierii și agronomii, precum și proiecte privitoare la dreptul penal pentru colonii. Mai departe se dice în acel discurs, că asupra extinderii întreprinderilor și agonisirilor germane în celelalte părți ale pămîntului se fac negocieri cu guvernele Angliei, Spaniei, Franciei, cu Portugalia și cu Sultanul din Zanzibar, ale căror rezultate se vor comunica la timpul seu. Vorbirea se sfîrșește apoi astfel:

„Imperul german se bucură a ave nisce rapoarte pacinice și amicale cu toate guvernele externe. Împăratul sperează, că luptele între sine ale statelor balcanice nu vor altera pacea puterilor europene, și că puterilor, care înainte de aceasta cu șapte ani au sigilat prin tractate pacea, le va și succede a căștiga acestor tractate autoritatea convenită din partea popoarelor din Balcani, predestinate de a fi neatinătoare. Împăratul e pîtruns de cea încredere, că străduințelor politiceii noastre întru menținerea păcii nu le va lipsi nici pe viitor „darul dumnezeesc“. (Frenetice strigări de „Hoch“ pentru împăratul.)

Norocul armelor sêrbescie foarte schimbăcios, ear' depeșele, care ne-au sosit ieri și alaltieri de pe câmpul de rîboiu, ne întăresc tot mai tare în cea credință, că regele Milan n'a aprețiat îndestul capabilitatea de rezistență a armatei bulgare. Îmbetat prin succesele celor dintău zile, regele Milan a lăsat la o parte toată precauțiunea, prin ceea-ce și-a cășunat însuși un eșec foarte

simțitor. Cu toate că Bulgarii se pot bucura până acum de oare-care avantagii, e mai ca sigur, că norocul totuși va rămâne pe partea Sârbilor, cărora dealtmintelea nici decum nu le poate servi spre onoarea gloria acestui războiu ucidător de frați.

Într'aceste puterile cele mari din ce în ce tot mai tare își manifestează dorința, de a pune odată stavilă acestei vârsări de sânge, și din Berlin se signalizează deja un congres. În fața acesteia, ce e drept, stă o altă părere, în urma căreia restabilirea *statului quo ante* din Rumelia-orientală se va pute executa fără de nici o greutate, dacă Sârbii vor bate pe Bulgari, în care cas și Sârbii vor trebui să renunțe la pretențiile lor de compensațiune. Această părere emisă și propagată din Petersburg nu ia însă de loc în considerare eventualitatea, că intrând odată Sârbii cuceritori în Sofia, ei de bună voie nu vor renunța la prețul învingerii lor. La toată întempleria pronunțământului conferinței din Constantinopol va fi, deși nu hotărîtor, dar' de sigur normativ în ceea-ce privește procedura ulterioară a puterilor europene față cu acest războiu. Deocamdată noi înregistrăm strimtoarea, în care a devenit armata sârbească și nu vom înceta a accentua, că regele Milan prelungea toată încrederea în sine, nu poate să se bucure în toată tigna de gloria armelor sale.

Simpatia încep a inclina spre Bulgari tot mai tare. „Narodni Listy“ înregistrează agitația și bucuria, ce s'a manifestat în cercurile cehe după primirea scrisii despre biruințele din urmă ale Bulgarilor. Duce, că în Praga nu se vorbea de altceva, decât de învingerile Bulgarilor asupra lui Milan, de pedeapsa ce a ajuns pe acest „erou“, și toastele, care s'au ridicat în onoarea ideii slave pentru Bulgari, au fost tot atât de multe, pe cât și „Pereat“-urile în contra acelor, care au dat privilegiu la actualul „războiu ucidător de frați“.

Din incidentul încercărilor din Peninsula-Balcanică foile galițiene strigă în cel mai înversunat chip în contra contelui pot să întimpine cu încredere politica acestui ministru.

Cu privire la cestiunea egipteană, „Pol. Corr.“ primeste din Alexandria știrea, că numirea lui Muktarpașa de comisar al Porței a produs atât la Sir Drummond Wolff, cât și la cercurile guvernamentale din Egipt și la populațiunea indigenă, o mare mulțumire. Deodată cu această notificare oficioasă a numirii, Poarta a adus la cunoștință, că cheltuelile de cartier și alte cheltueli de ale lui Muktar se vor depura din tesaurariatul turcesc. Din aceste se concludă, că controla turcească e pusă în perspectivă pentru un timp mai îndelungat.

Războiul sârbo-bulgar.

Belgrad, 19 Noembrie n. (Comunicare a ziarului „Neue freie Presse.“) Prelungă toată intențiunea de a pausa, totuși s'au întemplat alaltăieri lupte mari în giurul Slivniței. Aripa stângă de sub conducerea lui Milutinici (diviziunea dela Dunăre) a fost atacată decătră Bulgari, alungată și respinsă îndărăt din pozițiunile ce le-au avut, dar' na fost urmărită de Bulgari. Celelalte despărțeminte ale diviziunii dela Dunăre, centrul și aripa dreaptă au resistat atacului bulgar, dar' n'au putut câștiga avantagii. Ieri des de dimineață Sârbii au atacat pozițiunile Bulgarilor pe toate punctele. Bulgarii sub comanda personală a principelui, s'au luptat în mod excelent; ei au respins toate încercările de înaintare ale Sârbilor și au respins îndărăt diferitele despărțeminte ale acestora de repetate ori. Lupta a decurs cu furie mai multe oare pe toate punctele, până când o negură groasă, s'a întins deodată, a făcut sfârșit încercării de aproape sângeroase. Până astăzi nu s'a anunțat în mod oficial nici un succes din partea Sârbilor. Nereușita Sârbilor se explică prin nesosirea la timp a trupelor auxiliare din diviziunile dela Șumadia și Moravia.

Un al doilea raport despre lupta dela Slivnița dăce: Lupta de alaltăieri a ținut până la însărat; Bulgarii au executat un atac puternic asupra aripei stânga a Sârbilor și au făcut 500 de prizonieri. În urma eșecului suferit, regele Milan și-a strămutat cartirul general dela Zaribrod îndărăt la Pirov.

Belgrad, 19 Noembrie n. (10 oare a. m.) Comunicare a ziarului „N. W. Abendblatt“: În întreg orașul se vorbește despre respingerea Sârbilor dela Slivnița, din cauză că Topalovici a întârziat cu diviziunea de Morava. Sârbii s'au retras la Dragoman și precum se crede, vor da astăzi earăși nevală. Dispozițiunile din Belgrad, prelungea tot nesuccesul, e excelentă; se aud strigate; „Aceasta a fost prima și ultima învingere bulgară“. — Ieri a sosit primul transport de bolnavi (58 soldați) cu trenul dela Niș; erau în mare parte bolnavi de friguri. — La Slivnița se susține să fi vedut ofițeri englezi în armata bulgară.

Calafat, 19 Noembrie n. În contrast cu Vidinul nu e în posesiunea Sârbilor. Din contra Sârbii au abdiș de împresurarea Vidinului. Generalul Leșianin a primit ordin telegrafic de a pleca îndată cu trupele sale la Slivnița, unde Sârbii au lipsă grabnică de întăriri.

Sofia, 19 Noembrie n. Aci domnesce entusiasm mare cu deosebire din cauza sosirii de întăriri noue. Pentru mâne se așteaptă o luptă decisivă.

Slivnița, 18 Noembrie n. Focul a început la 5½ oare dimineața. Principele Alexandru a comandat însuși armata bulgară. Bulgarii au atacat dintăiu aripa dreaptă, apoi aripa stângă și în sfârșit centrul armatei sârbesce. Artileria bulgară a fost cu mult superioară. Cu încetul Bulgarii câștigă teren până în momentul când Sârbii au trebuit să retireze și să evite lupta cu baioneta. Focul a ținut 7 oare;

pe la 5 oare Sârbii au început să bată în retragere. Diviziunile bulgare, cari s'au distins mai mult, au fost cele de Guceev și Lingang. Numărul prinșilor sârbi e considerabil. În tabără s'au revoltat pentru purtarea Sârbilor, cari după arborarea drapelului alb, pentru-ca cele două armate să se adune morții și răniții, au împușcat asupra ambulanțelor ucidend și răbind oamenii serviciului sanitar, cari au fost siliți să părăsească trăsurile lor pe câmpul de bătăia.

Calafat, 19 Noembrie n. Se pare că un regiment de voluntari a reușit să treacă granița sârbească. El a înaintat până aproape de Negotin și a făcut mai mult de 120 prinși.

Sofia, 18 Noembrie n. Colonia germană de aici se ocupă cu organizarea unui ospital pentru răniți. Spre scopul acesta ea a adresat un apel lumii întregi, pentru a avé bani și obiectele necesare ambulanței.

Sofia, 19 Noembrie n. Sârbii au încercat îndărăt de a ocoli pozițiunile din Sudul Slivniței; în același timp ei vreau să execute deasemene o mișcare în Nord din partea șoselei de Lom Palanca. Bulgarii le-au resistat cu mare succes. Principele Alexandru a plecat fără nici o rană dela luptă, pe care însuși a dirigeat-o cu mare curaj.

Un corp de armată sârbesc, comandat de Simici operează actual pe ruta dela Trn la Breznice în speranța de a forța drumul și de a pune mâna pe Sofia. Lupta e angageată la acest punct important, dar' rezultatul încă nu e cunoscut. E mare îngrijirea în capitala principatului.

Românii și Sârbii.

Un corespondent din Ruscic al „Românului“ a avut cu un înalt funcționar bulgar o întrevorbire, din care extragem următoarele:

La întrebarea mea, — scrie corespondentul „Românului“, — dacă Bulgarii nu așteaptă vre-o mișcare vrășmașă din partea României, numitul personagiu mi-a răspuns: „Românii s'au arătat în criza de față astfel cum au fost întotdeauna adecă nobili și prudenți. Trăsura prin care se distinge Românul de Sârb este lipsa de invidiă, care caracterizează atât de mult pe întregul popor sârb, dimpreună cu guvernul seu. Liberarea României și a Sârbiei de sub vechiul jug barbar datează dela anul 1830. De ce Românii au progresat atât, ear' Sârbii au rămas atât de înapoi? Causa este invidia. Românii, lipsiți de acel defect, au primit în patria lor toate forțele muncitoare care s'au ivit acolo: Greci, Francezi, Bulgari etc., cari astăzi sânt mai buni patrioți chiar decât însiși Românii, pecând Sârbii din principat goniau chiar pe Sârbii născuți pe malul stâng al Dunării; de aceea au rămas și până acum semibarbari. Românii sânt și mai civilizați, și mai avuți, și mai tari decât noi: și neavend de ce să ne fie invidioși, n'au nici ura ce o au Sârbii cătră noi, prin urmare nu există nici cauza pentru a ne ataca sau a ne fi inamici. Eu sânt convins, că ei vor urma a simpatiza dreptei noastre cauze, ca până acum, și vor contribui, în acest mod, spre a mări și

mai mult amicitia ce există deja între aceste două popoare.

Cu ocuparea Sofiei însă, — dăce funcționarul bulgar — Bulgaria încă nu e pierdută. Adevărata luptă va începe după căderea capitalei bulgare. Precum Francezii au început adevărata luptă după Sedan, astfel și poporul bulgar se va scula pentru apărarea patriei sale numai după-ce se va convinge pe deplin că ea se află în pericol. Noi nu ne-am așteptat la vrășmașia Sârbilor, nici chiar la aceea a Turcilor, de aceea și pregătirile noastre de războiu se făceau mai mult pe hârtie; adevărata luptă va începe de acum înainte. Sârbii vor simți că învasiunea lor în Bulgaria nu va fi numai o preumblare pentru regele Milan. Apărarea pasului Dragoman, pe cât a fost de slabă, este o dovadă că soldații nostri nu sânt de desprețuit. E greu a se opune unui vrășmaș de dece ori mai tare, și cei două mii de apărători ai Dragomanului au arătat, că sânt urmași demni ai apărătorilor din Șipca contra oardelor lui Suleiman-Pașa. Când diferența numerică între cele două armate inamice se va micșora, când guvernul va înțelege și va repara greșelele sale, atunci eu nu mă îndoiesc, că regelui Milan îi va fi strîmt în Sofia.

Neajunsuri dela sate.

Comitatul Albei, 6/11 v.

Eu cred că nu strică dacă când și când ne mai ocupăm și cu greșelile noastre, căci sânt multe și aceste nu numai între noi țerenii, ci și în biata inteligență câtă o avem.

Care dintre noi purtăm vină mai multă, noi nu o putem ști și e treaba viitorului ca să ne judece după dreptate și pe unii și pe alții.

Atâta însă stă, că nu prea mulți dintre noi vom pute dăce la judecată că „datoria ne-am făcut-o“.

Sântem noi țerenii români de pe aici Români neași și astfel ceea-ce am primit dela moși și strămoși nu lăsam odată cu capul, fie bun sau rău. Înzadar ne-ar tot dăce cineva că așa nu e bine, că așa sau așa ar trebui să facem; pe noi vorbele nu ne mișcă.

Când vedem în faptă ce se poate mai bine decum scim, atunci și numai atunci ne mai lăsam câte un obicei.

E bine așa? sau e rău? Noi nu scim, dar' așa ne-a fost vorba odată: „Naravul din fire n'are leicure“.

De aci vine că și aci sântem Români ca și strămoșii nostri, — deși uneori ar trebui să mai lăpedăm din firea vechiă.

Ca oameni sârmani, cari nu putem măcar o țică să fim scutiți de poverile publice, cheltuim atât de mult în relațiile noastre țilnice, cât la mulți se cunoaște tare.

Din ceea-ce ni se pradă fără treabă și socoteală, la ospete, pomene, feștării, etc. ca popor împedecat în dezvoltarea noastră culturală, neajutați din banii ce se store din pelea noastră dela stat cu nici un crucer, — mult am folosi înaintării noastre.

Vedem noi bine că așa e rău; dar' care poate „să se facă de risul lumii să-și lase obiceiurile din bătrâni?“

Avem har Domnului destui preoți cari țilnic se silesc să ne desbairă de astfel de lucruri păgubitoare; dar' cum am țis vorba nu ni-e destulă.

Când i-am vedé pe țoți uniform procedând fără deosebire, abia atunci am începe a le urma povețele.

Foiața „Tribunei.“

Hermina.

(Urmare.)

V.

Doamna de Sent-Mesme sta de câteva momente răzimată pe fereastra camerei sale, așezate în etajul de jos al casei, și privirile ei erau îndreptate spre drum; Irena și Matilda, stăteau lângă measă și lucrau rufe pentru săraci, dar' această preocupare a mamei lor nu le scăpă din vedere și nu se îndoiu, că numai absența Herminei o face să fie astfel.

În fine, doamna de Sent-Mesme se adresă la ficele sale: „Scumpele mele copile, trebuie să i-se fi întemplat ceva surorii voastre; sciu bine că în toate diminețile ea merge la capelă, și că aici unde sântei născute, ori-cine vă iubesc și vă respectă, dar' nici odată ea încă n'a întârziat până la această oară; această zăbavă nu e naturală și nu voi fi liniștită până-ce nu mi-o aduceți.“

„Mamă, noi alergăm, nu mai nu te neliniști“, dăce Matilda.

Ele tocmai se ridicau repede, când o mirare a d-nei de Sent-Mesme le făcu să tresară; aceasta căduse palidă în jețul seu.

Fereastra, care era deschisă, lăsa să se vadă frumosul peisagiu și pe drumul ce venia dinspre costii și trecea prin fața locuinței lor, înainta un om tînăr, în care amîndouă recunoscură pe Scarlat Leybster.

Doamna de Sent-Mesme nu se înșelase și aceasta fusese cauza viei ei emoțiuni, căci într'un moment îi veniseră în cap consecunțele, care trebuiau să rezulte fără îndoială, din această viziune neașteptată.

Își veni cu toate aceste în fire și arătându-l Irenei îi dăce: „Adu-l, mai înainte de a da ochi cu tată-teu, la mine“.

Tinera fată voia tocmai să se supună, când ușa se deschisă cu violență și bătrânul ofițer, cu sprincenele încruntate, intră ca o bombă!

„Îmi pare, că am zărit pe domnul de Leybster la zăbrele“, — dăce el.

„El scie destul de bine ceea-ce i-am însemnat odată pentru totdeauna!“

„Are poate să-ți spună ceva important amicului meu“, — îi răspunse soția sa.

„Ceva important să-ți spună?“ Pentru-ce, *Apropo!* de ce? . . . Te cunosc în destul, Felicio, vei căuta — până-ce îți vei da sfârșitul — scuse la întregul pămînt. . . .

„Nu ai aerul de a-ți părè curios, că vine acest domn, ai scuit poate, că te află aici? . . .“

„Nici de cum, amicul meu, dar' în fine. . .“

„Ce în fine? . . .“

„Dar' în fine . . . se poate că . . . acum are o pozițiune . . . se poate, că el vine . . . spre a-ți cere încă odată hotărîrile pentru Hermina. . . .“

„O pozițiune! . . . da, mi-a sbrîniit pe la urechi, — aceasta este — și admirabilă pozițiune, ce-i drept . . . ceva, care seamănă cu meseria unui scriitor public . . . o poziție subalternă în toată puterea cuvîntului, o înjosire . . . O . . . Și de aceea vine el să-ți afle scopurile. Să poftescă numai! . . . Intențiunile mele! . . . Ce-l priveș pe el intențiunile mele . . . Ah! el vrea să le scie, ei bine! le va scie acest frumos sire! . . . Și domnișoara Hermina, ce face? de ce nu e aici să se scoase împreună cu d-voastre?“

„Ea s'a dus să ducă flori în capelă“, — dăce Matilda cu sfială.

„Și negreșit, că ea îl va fi întâlnit! . . . — Ah! — aș vrè să o ved această! . . . Pe țărîna tatălui meu, o voi face să treacă printr'o frumoasă cale, va renunța, ori de nu . . .“

O lovitură la ușă îl întrerupse numai decăt, și după un „întră“ borborosit de Teodul, bătrânul Alexandru își arătă capul cel albit dăcend: „Domnul Leybster roagă pe d-nul conte să-i permită câteva momente de întrevorbire.“

„Bine, unde este el?“

„În salon, unde l-am rugat ca să între, domnule conte.“

„Să aștepte.“

După-ce servitorul se depărtă, dl de Sent-Mesme se adresă la soția sa, care cu ochii în lacrimi voia să-și ascundă emoțiunea.

„Felicio, voiesc pentru ultima oară să înterțic protegiatului d-tale, căci sciu foarte bine că protegezi speranța la mâna ficei mele. Nu-mi mai răspunde nimic, este înzadar, sânt decis și nimic nu-mi mai reia cuvîntul.“

„Dacă afacerea va lua o față de lucru tragic, eu îmi voi bate joc, dorind ca să rămână totdeauna străin și indiferent de existența lui, dar' aici, în casa mea, nu voiesc să aud nici o plângere, să nu curgă nici o lacrimă, toate vor fi înzadar, vă spui mai dinainte; mai mult încă, acestea m'ar aduce la margini mai supărătoare.“

(Va urma.)

Astfel în loc ca dînșii să câștige adepți de principii printre noi, forțăm noi pe cei puțini bărbați ca să-și calce principiele și să facă lucruri cari le recunosc că la loc nu sînt.

Astfel preoții cărora nu le convin ospețele, pomenile și alte slujbe de ale noastre, așa cum sîntem noi dedați a le face cu pradă, sînt siliți a sta cu noi la rînd, căci ura nu ni-o vreau; ear' obiceiuri străine de alte sate nu-i lăsăm să ne facă, fără a-și face neplăceri.

Când însă cu toții ar purcede uniform, noi i-am binecuvînta. Pentru-ce dînșii nu țin adunări unde să se consulte despre astfel de treburi?

Dacă acesta ar fi rîul cel mai mare, păreră mea e că am fi fericiti.

Rău mai mare e aceea, că în unele părți am rămas în lucrarea pămîntului înapoia străbunilor, că nu cunoaștem produsele de cari e capabil pămîntul, nici lucrul ce-l pretinde.

Ba în unele locuri nici ogoare n'avem și în loc de grâu de toamnă frumos, cu spor la aluat și cu preț, secerăm seacă slabă și grâu de primăvară plin de îmbătătoare.

Lucrăm vii mai bătrîne ca moșii noștri, cari n'au putere să ne întoarcă cheltuielile.

Ne lăsăm în unele locuri pămînturile noastre nelucrate și lucrăm în parte la străini.

Nu-i vorba, în toate părțile avem țereni cu ceva stare, mai înaintați în cele economice; după cum au putut să învețe unii dela alții, sau dela orașeni și proprietari mari.

Dar' când preoțimea ar fi mai asociabilă, și dimpreună cu fruntașii noștri laici ar ține adunări în cari și-ar comunica unii altora ideile, unde ar pute să invite și câte un specialist, oare nu ar face un preț bun servit poporului din mijlocul cărora au eșit?

Dela starea noastră materială oare nu atîrnă și soartea și viitorul clerului?

Precum am șis, avem țereni și mai cu stare, e dureros însă că țeranul român nicăiri nu e liber și independent ca să poată lucra precum inima lui dorește.

Fie alegeri comunale, comitatense sau dietale, totdeauna țeranul e prea supus; încât în contra convingerii lui abuzează de votul sau autoritățile mai înalte.

Nu doară că nu știe țeranul ceea-ce se lucrează prin trînsul, nu doară că nu știe el că oficialii străini îl împovărează fără inimă.

Știe el bine, că acela cui își încrede soartea sa l'ar vedea mai cu plăcere cu straița în băț, decît cu ceva pe la casă.

Dar' ce să facă? Fiecare vede că e rău, internul fiecărui îi șoptește, că ar trebui să se opună.

Întrebarea e însă, că dacă unul se expune ce face ceialaltă pentru a-l apăra?

Poate că încă nu ne-a ajuns bine la os, ca să șcim, că lovind în unul, ne doare pe toți.

Las că adeseori se folosesc oameni din sângele nostru lepădați de D-șeu, lipsiți de simțiri curate, oameni cari sub deschilinite pretexte ne rod sufletul din oase, fiindcă ne urăsc mai tare decît străinii.

Astfel de lipitori ajunși în fruntea comunelor cu ajutorul superiorilor se încungură cu tot astfel de caractere. Ear' cel ce își cascade gura împotriva o plătesc scump; căci stăpînirea care ține mult la oamenii de felul acesta, cari îi sînt cele mai bune unelte contra noastră, li-l dă pe mână.

Abia atunci, când s'a încărcat cu totul de crime sau când din cauza defraudărilor și-a luat viața, e înlocuit, ear' noi după-ce ni s'a dat cu forța mîncătoria și ne-a mîncat mîduia din oasă, trebuie să mai plătim odată dîndu-ne și pelea de pe trup.

N'am fi așa, când inteligența ce o avem ne-ar lua sub scut, ne-ar învăța și lumina pe toți ca să vedem cu toții și ar lucra toți ca unul.

Atunci poate nu ne-am teme a ne expune prigonirilor stăpînirii și marilor proprietari, cari dacă nu le ascultăm sfatul, caută toate privilegiile pentru-ca să-și arete iubirea ce o au față de noi și simțul umanității ce-i caracterizează.

E grozav de rău acea, că adeseori inteligența ce este în contact cu noi e nepăsătoare de cele mai însemnate cauze ale noastre. Ba adeseori își trebuie să percurgi mai multe sate de-a rîndul până poți afla un diar politic.

Cauza oare care este? Lipsa și sărăcia? Da ele sînt motivele care și-se spun pretotdeauna întrebînd după cauză. Și întră adevăr ele sînt în multe locuri motive adevărate, pentru-că avem preoți și alți inteligenți atît de săraci, încât nu putem pretinde așa ceva.

În toate locurile însă lipsei lor s'ar pute ajuta. Asociîndu-se, după cum învață metropolitul Bucovinei, 2—4 preoți pentru a prenumera în unire unul sau mai multe diare.

Avem în fiecare tract protopopesco biblioteca tractuală, de aci s'ar pute prenumera 2—4 exemplare, care bibliotecarul respectiv le-ar expune în toate direcțiunile.

E durere, că noi poporul contribuim în parte an pentru astfel de biblioteci, dar' nu le vedem starea. În unele locuri doară nu se găsește nimă de paralele strînse spre acest scop. Ear' organizare n'am vădit cel puțin în unele țări ca să se organizeze și să-și facă fundații

Sîntem în convingerea, că pradă din aceste parale nu se face, dar' tot ar trebui să se știe în public de ele.

Cauza cea mai de căpetenie ce împedecă preoțimea în lucrul acesta (prenumerare la diare) e îngrijirea față de familia ce au.

Căci dacă considerăm elementele din care stă clerul nostru, apoi aflăm, că sînt fii de preoți sau țereni fără stare materială de ceva însemnătate căsătoriti cu femei cam tot de aceeași categorie în respectul averii.

Ce om cu minte întregă și inimă bună ar pute să nu se înduioșeze, știind, că femeia și copilășii sei nu au macar o casă unde, dacă o nefericire ar veni, să se scutească de elementele naturii? De aci vine îngrijirea cea mare ce o au preoții noștri de a-și câștiga ceva cu ce și-ar pute asigura o poziție oare-care familiei, e natural ca aceasta silință crescînd în urmă ea dă în lături cele mai sante lucruri, cari sînt tot atît de necesare.

Când fondul de pensie a preoțimii ar pute să imprăscie aceste îngrijiri mai toată truda preoțimii noastre s'ar întoarce în altă parte. După părerea mea ar fi consult ca sumulița cu care contribuie la acest fond preoțimea noastră, să crească. Ca ea să fie uniformă e o tiranie. Dela cei mai săraci s'ar pute cere îndoit decum se dă, cei mai cu stare ar pute da cel puțin atît cât dă un învățător.

Tot astfel ar pute contribui preoțimea noastră prelungă bisericii și pentru biblioteca tractuală.

Înainte de toate ar trebui lăsată în libertatea clerului procurarea de cărți, și mai cu seamă ar trebui să diferencie de acele cari se află în bibliotecile parohiale.

Când preoțimea ar avé mijloace de instruire mai multe și noi bieții țereni cari mai pricepem ceva am mai câștiga ceva dela domniile lor. Ba poate unii din noi am plăti și ceva taxă pe la bibliotecile tractuale numai să căpătăm și noi câte o carte de care ne plac și nouă.

Nici nu ne place să dormim nopțile cît sînt de lungi, ba pe mulți cred eu, că ne-ar aduce dela birt acasă, și mai cu seamă generația tină ar apuca alte deprinderi și n'ar uita așa curînd ce biată a învățat ca noi cei bătrîni.

Ba prin astfel de mijloace în toată forma s'ar strînge îndurările între noi, căci ne-am învăța mai mult a ne uni și iubi. Am ști noi lupta cea amară ce o poartă inteligența pentru noi și prin fapte nepricepute nu le-am zădărnici luptele.

Mare rău e și acela, că nu ne șcim așeza copii, n'am mai lăsat încă rugina străvechiă de a nu iubi mesteșugurile, lasă că nici soartea și îmbuibarea măestrilor din țeara noastră în sărăcie și foame nu ne prea însuflețindem de a ne da copiii la mesteșug. Nici decît însă nu e bine ceea-ce facem restrîngîndu-ne copiii la pămîntul ce-l avem care meru ni se scurtează prin apucături de ale comasației, limitației, etc.

Năcuz ne este și pentru aceea, că nu am ajuns să șcim apreția folosul scoalelor populare, așa încât din și în și scolarii scad, deoarece scoala încă ne face neplăcere prin aceea, că nu ne implinesc cum dorim pretențiile noastre învățîndu-ne copilașii tot lucruri de cari multă lipsă în viață nu au, în paguba celor neîncungurînd de lipsă unui om. E drept că necasurile și lipsele încă ne pun pedecă. Ear' dacă-i dăm la scoale înalte n'avem nici o dobândă din truda ce o punem.

Nouă ne sînt dragi copiii și nu vrem să-i vedem bătînd țerile după ani de muncă din partea lor, și multe lipse și sudori din partea părinților. Nici nu vrem să vedem oficiali din ei, că apoi să le fie frică să steie în povesti cu părinții, sau să-și primească frații la casă.

Dar' organizarea inteligenței noastre ar pute să facă mult în respectul acesta, căci avem în comitatul nostru inteligență laică cu simțiri nobile române și cunoștințe frumoase, avem protopopi mai mulți tot unul ca altul bărbați cu cultură superioară, plini de zel și cunoștinți ca bărbați cu inimă curată. Sînt preoți avuți, cărora nici cunoștințele nici materia nu le lipsesc. Avem capitol, profesori harnici de toată specia, comitete eparchiale în tot tractul și cu toate acestea am rămas înapoia Românilor din alte ținuturi.

N'am ajuns nici să avem măcar o reuniune de preoți ba nici de învățători, nici o societate pentru a așeza copiii la măestrie. Nu sînt bărbații noștri nici neactivi nici neubitori de noi, dar' nu sînt organizați și aceasta e o mare daună.

Am înțeles acum cu viață bucurie că activul, inteligentul și binemeritul protopop al Blajului, a pus fundamentul înființării unei reuniuni de învățători. Credem că va fi în curînd înființată, căci aceasta o reclamă timpul și împregiurările, și ar fi rușine ca primul protopopiat împreunat deodată cu direcția institutului preparandial se mai întrelase un lucru atît de necesar și atît de mult recomandat de ordinarialul din care face parte.

Credem că frumosul seu exemplu va fi imitat și în curînd vom avé reuniuni de preoți și învățători în comitatul nostru.

Trăm în timpuri ne mai pomenit de grele și încordările separate individuali nu pot să ne facă mult bine.

Cu deosebire sînt avisați preoții și învățătorii ca să se organizeze și să-și facă fundații

particulari, din cari copiii lor după moarte să se dea la măestrie sau la scoală, căci fără de a fi liberi de grija familiei nu pot să-și facă datoria, ear' noi țeranii fiindcă spre binele nostru trăiesc, datori sîntem să-i ajutăm, căci ajutîndu-ne preoțimea și învățătorimea, ne ajutăm copilașii noștri.

Aceste sînt o parte din necasurile ce am putut să aleg din mîile ce ne împresoară. *x.*

Cronică.

Incuisițiuni. Ni se scrie din Hațeg: „În 29 Noemvrie n. la acusa lui Vinceze Palosi din Faracadinul-inferior, că preotul român Avram Socaciu cu fiul seu Emilian, de 9 ani, ar fi cântat poezii revoluționare prin comună, pre cari — după spusa Jidanului din comună, — băiatul le-ar fi învățat la scoala grănițerească din Hațeg — tatăl și fiul au fost citați la judecătoria cercuală. Preotul român cu copilul seu de 9 ani au fost ascultați și s'a luat cu ei protocol ca cu revoluționari, ca și cu criminaliști.“

Reuniunea „Männer-Gesangverein“ din Sibiu va da astă-seară un concert cu colabărarea capelei musicale orașenesci și sub conducerea dirigentului, a dlui prof. Georgiu Dima. Începutul la 8 oare seara. Înainte de 10 oare funatul e oprit.

Sărutarea de mână a contelui Széchényi. În cercurile parlamentare din Buda-Pesta circula fama, că un membru al opozițiunii are intențiunea să facă o interpelațiune, dacă este adevărat, că ministrul de comunicațiune contele Széchényi a sărutat mîna principelui de coroană cu privilegiul închiderii festive a expozițiunii regnicolare.

Un nou proiect de lege. „Nemzet“ află, că Sâmbătă (adecă astăzi) se va presenta dieței un proiect cu privire la introducerea priodului de cincini ani a mandatului de deputat.

Excuse ceho-germane. „Neue freie Presse“ primesce din Cilli o telegramă, în urma căreia studenții cehi ai gimnasului german din Cilli au cântat cu privilegiul serviciului divin ținut din cauza zilei onomastice a împărătesei, imnul popular în limba cehă și slavonă astfel, încât cîntarea studenților germani nu se mai audia de loc. Între studenți și poporațiunea germană domnesce o mare agitație. — „Buda-pester Tagblatt“ primesce din Viena cu datul de 19 Noemvrie noaptea o depeșă de următorul cuprins: Cu privilegiul pre-mierului operei „Țeranul un mișel“ (*Selma sedlak*) în opera dela curte s'au întemplat între compatrioții compositorului și între studenții germani cravale sgomotoase. Cehii aplaudau cu înverșunare, studenții fluerau, ear' poliția a fost silită să intervină. Opt tulburători au fost arestați.

Almanach literar. Atragem luarea aminte a cetitorilor noștri asupra prospectului, pe care îl alăturăm la numărul de astăzi. „Almanachul“ eșit din atelierul Socec și Teclu sub redacțiunea unuia din cele mai distinse puteri literare ale noastre, este în toate privințele, și ca compunere, și ca executare, o luare, care nu trebuie să lipsească din casa română.

Bombardarea șalupei „Grănicerul“. În privința focurilor trase asupra șalupei române „Grănicerul“, ce comunică „Românului“ următoarele:

Șalupa română plutia spre Severin avînd pavilionul ridicat în regulă.

O baterie din Radujevatz, la trecerea ei, începuse să o bombardeze. Șalupa română ridică îndată drapelul alb flamat, după regulamentul, și se retrăsese spre țărmul român la Gruia. Deși șalupa n'a răspuns cu focuri, Sârbii au urmat a trage asupra ei.

Ministerul de resbel îndată-ce a fost înștiințat de cele petrecute a dat ordin, prin telegraf, comandantului din Gruia, să ceară explicațiuni. Comandantul din Radujevatz a cerut scuze spunînd, că a luat șalupa „Grănicerul“ drept vaporul bulgar „Bulogscik“.

În urma acestei explicațiuni șalupa română a pornit din nou spre Severin, trecînd prelungă malul sârbesc.

Când sosi în dreptul Radujevatz-ului, bateria sârbă, ca semn de scuze, se puse în linie de bătaie și pe când mașina suna, soldații sârbi prezentară armele înaintea vasului românesc. Dl ministru de resbel a relatat cazul M. S. Regelui la Sinaia.

Comunicația postală în Bulgaria. Ministerul reg. ung. de comunicație aduce la cunoștință, că la recercarea administrațiunii postale bulgare deocamdată s'a sistat comunicația de mandate postale cu Bulgaria.

Foc lîngă gara din Cluj. La 19 a. l. c. s'a aprins în Cluj nisece magazine de lîngă gară. În pivnițele acelor magazine se află petrolul negustorilor din Cluj; focul însă n'a intrat în pivnițe și astfel nu s'a întemplat nici o nenorocire. Dauna se urcă cu toate aceste la suma de preste 6000 fl.

Varietăți.

(Un vas american oprit în loc de o balenă.) Căpitanul Poleman, comandantul vasului „Oregon“, menționează în raportul seu că, aflîndu-se la cinci mile de Fillamooke, vasul seu fu oprit în loc de o balenă. Creșd că dăduse de o stîncă, atît de puternică fuse sgduitura; căpitanul ordonă ca vasul să dea înapoi, dar', fără a se pute da seamă de chipul cum se întemplase, se costată, că balena își prinsese capul sub cîrmă. Acest cetăceu avea o lungime de aproape 12 metri.

A trebuit numai puțin de 4 oare pentru-ca vasul să scape de balenă, și aceasta numai după-ce, cîrma mișcîndu-se și într'o parte și în cealaltă, tăia în două capul acestui animal cuatic. Această curioasă întemplată, scrie „Weecly commercial News“, din San Francisco, după care am reprodus cele mai de sus, este confirmată prin mărturisirea căpitanului și a ofițerilor vasului.

(Femeia maimuță.) Fără îndoială că se fabrică în lumea saltimbancilor o mare cantitate de monstri artificiali, dar' și naturii îi place foarte adesea acest joc crud.

Diarele engleze au anunțat moartea unei tinere fete de vre-o 40 de ani, cunoscută în Anglia întreaș sub numele de femeia-maimuță.

Această nenorocită creatură, examinată de mai mulți membri ai corpului medical, prezentă în realitate mai multe din caracterele rasei maimuțelor.

Corpul ei era cu totul acoperit de un păr negru lucios și tare. Figura ei se asemăna cu aceea a chimpanzilor, mai cu seamă când ea se contracta de supărare. Picioarele sîmneau aproape exact cu acelea ale unei maimuțe de o speciă mare.

Ea fusese adusă în Anglia de nisece exploratori din interiorul Indochinei, cari au înțalnit-o în Laos.

Părinții ei, ale căror fotografii au fost aduse de călătorii, aveau corpurile acoperite cu păr; structura lor generală ținea mijlocul între om și uran-gutan.

Mica fată-maimuță nu avea nici o inteligență. Nu avea decît instincte. Antropologistii englezi trebuie neapărat să se fi ocupat de această biată ființă din punctul de vedere al descendenței omului; până acum însă nu s'a dat la lumină nici o lucrare în această privință.

S'au făcut o mulțime de fotografii ale femeii-maimuțe.

Posta ultimă.

Berlin, 19 Noemvrie n. Diarului „Kölnische Zeitung“ i-se scrie în mod oficios din Berlin ddo 18 l. c. n., că succese rășboinice hotărîtoare de ale Sârbilor ar pune pe puteri față cu Sârbia în aceeași poziție ca și față cu Bulgaria. Dacă Sârbia ar voi se țină teritoriul cucerite, atunci ar vătéma tratatul de Berlin, și puterile ar provoca-o întocmai ca și pe Bulgaria să restabileze starea de mai înainte.

Serviciul telegrafic

„TRIBUNEI“.

Budapesta, 21 Noemvrie n. Ministerul de interne a prezentat dieței proiectele de lege privitoare la periodul de cincini ani a mandatului de deputat, la regularea jurisdicțiunilor, la modificarea legii comunale, la procedura disciplinară în contra funcționarilor administrativi subalterni, la regularea finanțelor și la darea unui caracter internațional gării din Predeal. Ședința următoare se va ține Mercuri. La ordinea zilei va fi novelă pentru notarii publici.

Sofia, 21 Noemvrie n. O depeșă din Slinvița a principelui Bulgariei constată victoria trupelor bulgare asupra Sârbilor. Șoseaua dela Dragoman este în posesiunea Bulgarilor.

Director: Ioan Slavici.

Redactor responsabil: Cornel Pop Păcurar

Extrase din foaia oficială.

Licitatiuni:

3 Decembrie: Se va da în întreprindere transportul și așezarea sării dela minele de sare din M. Uioara.

22 Decembrie: Realitățile și mobilele lui Ieka Pivorsky din Bečeherecul-mare, decătră tribunalul de acolo.

1 Februarie: Realitățile lui Alexandru Hajdu din Brașov, decătră trib. de acolo.

Edicte:

28 Decembrie: Se va pertracta procesul orașului Biserica-albă contra lui Iosif Pöltl.

Se provoacă a se înfățișa Alexa Cînta din Brașov, a cărui ubicațiune nu se scie.

Concursuri:

Un post de sub-procuror la tribunalul din Alba-Iulia.

Un post de jude la tribunalul din Seghedin.

Un post de notar clasa II. la trib. din Timișoara.

Economic.

Exportul de cereale al României. Cetim în „Cultivatorul”: Cumpărătorii porturilor noastre și mai cu seamă al Brăilei în cursul acestei săptămâni, au dezvoltat o mare activitate în cumpărări și încărcări; poate că acei cari vor voi să găsească din rîndurile dîntău o mare ameliorațiune în exportul nostru, și să cânte că nu mai sîntem în crîsă, se vor înșela amarnic. Cursul piețelor Brăila și Galați arată, că deși s'au făcut multe vânzări însă cu prețuri așa de scădute, abia că poate compensa munca cultivatorului: Abia câteva partide de grâu au putut atinge prețul de lei 12.50 pe hectolitrul și acesta a fost al dlui Marghiloman; ear' toate celelalte grâne variînd între 6.80—11.25 hect. — orđurile asemenea, deși s'au făcut multe vânzări însă cu prețuri foarte minime variînd între 7—7.5—5.90 hectolitrul. — Secara s'a vîndut și mai puțină, cu preț de 7—7.25 hect.

După cum se vede, aceste mișcări au început pe o scară cam întinsă, sperîndu-se a urma și în cursul săptămîinii viitoare.

Piața din Sibiu, 20 Noembrie. Grâu Hectolitra 47—80 chilo fl. 5.80 până fl. 5.60, grâu mestecat 63 până 82 chilo fl. 3.60, până fl. 4.40 sęcara 66 până 72 chilo fl. 3.30 până fl. 3.90, orđ 58 până 64 chilo fl. — până fl. —, ovės 38 până 45 chilo fl. 1.55 până fl. 2.10, cucuruzul 68 până 47 chilo fl. 2.70 până fl. 3.60, mėlaiul 74 până 82 chilo fl. 4.— până fl. 5.—, crumpene 68 până 70 chilo fl. 1.20 până fl. 1.40, semēnța de cânepă 49 până 50 chilo fl. 4.— până fl. 5.—, mazerea 76 până 80 chilo fl. 5.— până fl. 6.—, linteia 78 până 82 chilo fl. 8.— până fl. 9.—, fasolea 76 până 80 chilo fl. 4.— până fl. 5.—, păsăto de grâu 100 chilo fl. 16.— până fl. 17.—, făină Nr. 3 100 chilo fl. 13.—, Nr. 4 fl. 11.—, Nr. 5 fl. 9.—, slămina 100 chilo fl. 54.— până fl. 56.—, unsoarea de porc fl. 52.— până fl. 53.—, sęc brut fl. 33.— până fl. 36.—, sęc de lumini fl. 50.— până fl. 51.—, lumini turnate de sęc fl. 56.— până fl. 58.—, săpunul fl. 32.— până fl. 34.—, fēn 100 chilo fl. 1.60 până fl. 2.—, cânepa fl. 36.— până fl. 41.—, lemne de ars uscate m. cub. fl. 3.— până fl. 3.50, spiritul p. 100 L. 28 până 30 cr., carnea de vită chilo 40 cr., carnea de vițel 36 până 40 cr., carnea de porc 36 până 40 cr., carnea de berbec 20 până 24 cr., onē 10 cu 22 până 25

Piața din Mediaș, 18 Noembrie. Grâu hectolitra fl. 4.50 până fl. 5.—; grâu mestecat fl. 3.60 până fl. 3.90; sęcara fl. 3.25 până fl. 3.30; orđul — până fl. —; ovėsul fl. 1.60 până fl. 1.75; cucuruzul fl. 2.50 până fl. 3.50. seminta de cânepă fl. — până fl. —; crumpenele fl. 1.20 până fl. 1.50; mėlaiul hectolitra fl. 12.— până fl. 14.—; mazerea fl. 4.— până fl. 4.50; fasolea fl. 3.75 până fl. 4.—; linteia fl. — până fl. —; chiminul (sęcăreana) fl. 40.— până fl. —; sęc brut 100 kilo grami fl. 30.— până fl. 36.—; lumini de sęc vęrsate fl. 53.— până fl. —; unsoarea de porc fl. 55.— până fl. 60.—; slămina fl. 50.— până fl. 60.—; cânepa fl. 20.— până fl. 22.—; fēnul fl. 1.60 până fl. 2.—; săpunul 100 pucăți fl. 26.— până fl. 40.—; spiritul gradul 10 cr.; carnea de vită kilo 32 până 36 cr.; carnea de vițel 22 până 24 cr.; carnea de porc 40 cr.

Tęrgul de rimători în Steinbruch. În 19 Noembrie n s'a notat: unguresci bęcărani grei 44.1/2 cr. până 45.1/2 cr. unguresci grei, tineri 44.1/2 cr. până 45.1/2 cr., de mijloc 45.— cr. până 46.— cr., ușori 47.— cr. până 48.— cr., marfă țerănească, grea 43.— cr. până 44.— cr., de mijloc 44.— cr. până 45.— cr., ușoară 46.— cr. până 47.— cr., romănesci de Bakony, grei — cr. până — cr., transito de mijloc — cr. până — cr., transito ușori — cr. până — cr., transito sęrbesci grei 45.— cr. până 46.— cr., transito de mijloc 46.1/2 cr. până 47.— cr., transito ușori 44.— cr. până 45.1/2 cr., îngrășați cu ghindă — cr. până — cr. per 4% compenți la gară.

Cursul la bursa de mărfuri din Budapesta

dela 19 Noembrie st. n. Grâu (din Banat): 72—73 Kilo fl. — până —, 74—79 Kilo fl. — până —, (lîngă Tisza) 72—74 Kilo fl. — până —, 74—79 Kilo fl. 7.70 până 8.10, (de Pesta) 72—74 Kilo fl. — până —, 74—79 Kilo fl. 7.75 până 8.15, (de Alba-Regală) 72—74 Kilo fl. — până —, 74—79 Kilo fl. 7.70 până 8.10, (de Bacșka) 72—74 Kilo fl. — până —, 74—79 Kilo fl. — până —, (din Ungaria de nord) 72—74 Kilo fl. — până —, 74—79 Kilo fl. 7.25 până 7.75. Sęcara (ungurească) 70—72 Kilo fl. 6.40 până 6.55 Orđ (nutreț): 60—62 Kilo fl. 5.60 până 5.85; (de berărie) 62—84 Kilo fl. 6.20 până 9.—. Ovės (unguresc) 37—40 Kilo fl. 6.25 până 6.60. Cucuruz (de Banat): dela fl. 5.60 până 5.65; de alt soi fl. 5.60 până 5.65. Rapița fl. 9.7/8 până 11.—; de Banat fl. 11.7/8 până 11.7/8. Məlaiu (unguresc): fl. 5.50 până 5.70. Timpul de furnizare. Grâu (primăvară) 75 Kilo fl. 8.20 până 8.22 (per Septembrie—Octombrie) Kilo fl. 7.64 până 7.66. Sęcara (primăvară) 69.7/10 Kilo fl. 5.49 până 5.51 Cucuruzul (Maiu—Iunie) fl. 5.47 până 5.48. Rapița (August—Septembrie) fl. 10.89 până 10.90 Spirit (brut) 100 L. fl. 26.— până 26.50.

Cursul pieței din Sibiu.

din 21 Noembrie st. n. 1885. Hărtie-monetă română Cump. 8.60 vënd. 8.70 Lire turcesci " 11.20 " 11.30 Imperiali " 10.20 " 10.25 Ruble rusesci " 1.20 " 1.21

Bursa de Budapesta

din 20 Noembrie st. n. 1885. Renta de aur ung. 6% 98.15 " " " 4% 90.15 " " hărtie " 5% 148.25 Imprumutul căilor ferate ung. 96.50 Amortisarea datoriei căilor ferate de ost ung. (1-a emisiune) 124.50 Amortisarea datoriei căilor ferate de ost ung. (2-a emisiune) 108.75 Amortisarea datoriei căilor ferate de ost ung. (3-a emisiune) 102.75 Bonuri rurale ung. 102.75 " " cu cl. de sortare 102.75 " " bănățene-timișene 102.75 " " cu cl. de sortare 102.75 " " transilvane 102.50 " " croato-slavone 102.— Despăgubire pentru dijma ung. de vin 98.— Imprumut cu premiu ung. 118.50 Losuri pentru regularea Tisei și Segedin 121.25 Renta de hărtie austriacă 82.— " " argint austriacă 108.50 " " aur austriacă 140.— Losurile austr. din 1860 860.— Acțiunile băncii austro-ungare 288.75 " " de credit ung. 284.20 " " " austr. Argintul 101.50 Serisuri fonciari a le institut. de cred. și ec. „Albina“ 5.94 Galbeni împărătesci 5.98 Napoleon-d'ori 61.75 Mărci 100 imp. germane 125.75 Londra 10 Livres sterlinge

Bursa de Viena

din 20 Noembrie st. n. 1885. Renta de aur ung. 6% 98 10 " " " 4% 90 30 " " hărtie " 5% 148 25 Imprumutul căilor ferate ung. 97 15 Amortisarea datoriei căilor ferate de ost ung. (1-a emisiune) 124.— Amortisarea datoriei căilor ferate de ost ung. (2-a emisiune) 108 90 Amortisarea datoriei căilor ferate de ost ung. (3-a emisiune) 103.— Bonuri rurale ung. 103.— " " cu cl. de sortare 103.— " " bănățene-timișene 103.— " " cu cl. de sortare 103.— " " transilvane 102 50 " " croato-slavone 102.— Despăgubire pentru dijma ung. de vin 97 75 Imprumut cu premiu ung. 118 75 Losuri pentru regularea Tisei și Segedin 121 60 Renta de hărtie austriacă 82 15 " " argint austriacă 82 55 Renta de aur austriacă 108 90 Losuri austr. din 1860 139 70 Acțiunile băncii austro-ungare 864.— " " " austr. 289.— " " de credit ung. 284 70 Argintul 101 50 Galbeni împărătesci 5 98 Napoleon-d'ori 10.— Mărci 100 imp. germane 61 75 Londra 10 Livres sterlinge 125 65

Bursa de Bucuresci.

Cota oficială dela 19 Noembrie st. n. 1885. Renta amort. (5%) Cump. 92.— vënd. 93.— " Rur. conv. (6%) " 87.— " 87.— Acț. de asig. Dacia-Rom. " 247.— " 252.— Banca națională a României " 1100.— " 1130.— Impr. oraș. Bucuresci " 30.— " 32.— Credit mob. rom. " —.— " —.— Acț. de asig. Naționala " 224.— " —.— Serisuri fonciare urbane (5%) " 174.1/2 " 230.— Societ. const. " —.— " 34.— Schimb 4 luni " —.— " 13.— " 14.—

CAROL F. JICKELI

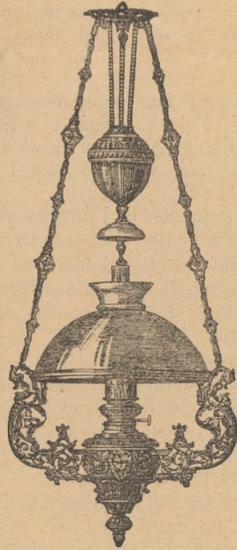
în Sibiu (Piața mică).

Deposit

[212] 1—8

al fabricii imperiale regale de lampe Frații Brünner în Viena

recomandă pentru sezon toate soiurile de lampe în asortimentul cel mai bogat: lacate, bronsate, alămuite, arămuite, nikelate, precum și în brons antic de aramă, de argint și de aur, cuivire poli etc. cu prețurile cele mai eftine, precum:

- Lampe de mână și de cîină dela 22 cr. în sus; Lampe de părete și brațe de părete dela 25 cr. în sus; Lampe de atîrnat dela 41 cr. în sus; Lustre pe odăi de lectură și de mîncare și pentru saloane dela fl. 4.60 cr. în sus; Lampe de atîrnat pentru cabinet dela fl. 5.04 cr. în sus; Lampe de masă dela 62 cr. în sus; Lampe de pian dela fl. 1.93 cr. în sus; Lampe de noapte dela 20 cr. în sus;

mai departe:

- Lămpașe de siguranță, de uragan și de grajd dela fl. 1.40 cr. în sus; Luminări de petrol de cruțare; Lampe de ligroină dela 34 cr. în sus; etc. etc.

Parti singuraticice de lampă, precum: becuri, vase, unelte de atîrnat, picioare, corturi, globuri, cilindre feștile, etc. se vënd de asemenea totdeauna cu prețurile cele mai eftine.

Prețuri curente și desemnuri la cerere franco.

Pentru vëndători liste deosebite de prețuri.

Prima fabrică de casse ardeleană

a lui

A. G. Öszy

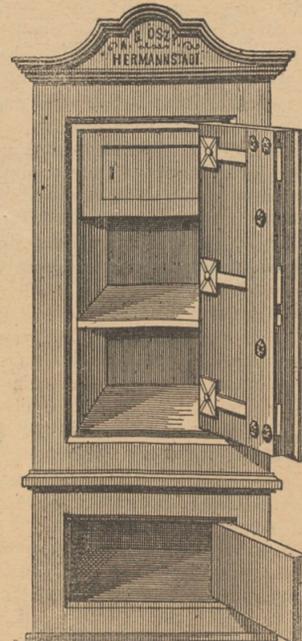
recomandă

CASSELE SALE DE BANI ȘI CĂRȚI

sigure contra focului și a spargerii anume construite și cari se pot descuia numai de cumpărători instruiți, de diferite forme și mărimi, cu prețuri mai eftine decăt fabricatele de acest soi ale altor fabrici.

Cassele se pot vedē în localul fabricii

Sibiu, strada Neustift Nr. 9.

Recunoștință publică.

Domnului A. G. Öszy, fabricant de casse în Sibiu.

Cu plăcere îți adevărim prin aceasta, că cassa de documente după sigură în contra focului și a spargerii provădută cu nou perfecționat lăcat american de împuns și cu două lăcate chub în privința bunătății materialului și a lucrării precum și a prețului a aflat îndestulare si recunoștință. Aceasta o constatăm prelungă dorința de a 'ți-se oferi și pe viitor ocaziune de a obține în acest ram al industriei patriotice asemenea onoare și rezultate favorabile.

Direcțiunea

dela „Boden-Credit-Anstalt“ în Sibiu.

La recercarea fabricantului de casse de aci A. G. Öszy, prin aceasta se adevărese, că cele două casse de documente, duple, sigure în contra focului și a spargerii (înalte de 2.15 metri, în lățime de 1.38 metri) provădute cu nou perfecționat lăcat american de împus și cu două lăcate chub, comandate dela susnumitul fabricant și fabricate de el însuși, atât cu privire la bunătatea fabricatului, cât și cu privire la prețul moderat, au aflat cea mai deplină recunoștință.

Subscrisa cassă de păstrare poate recomanda cu toată căldura ori-și-cui fabricatele de casse din patriă ale dlui A. G. Öszy.

Direcțiunea

Sibiu, 20 Ianuarie 1885. dela „Hermannstädter allgemeine Sparkasse“.

Cataloge de prețuri, ilustrate, la cerere se trimit gratuit și franco.